

Бібліотеки ЗВО Хмельниччини: сучасний стан, інновації, наукова та краєзнавча діяльність

Вагому роль у розвитку громади Хмельниччини відіграють бібліотеки закладів вищої освіти, які сприяють підготовці молодих спеціалістів у всіх галузях народного господарства нашого регіону.

Мета статті - ознайомлення з сучасними напрямками діяльності бібліотек ЗВО, особлива увага приділена здійсненню наукових і краєзнавчих досліджень бібліотеками об'єднання.

Наразі до методичного об'єднання бібліотек університетів Хмельницької області входять 6 книгозбірень: Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, Хмельницького університету управління та права, Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Подільського державного аграрно-технічного університету, Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка та Хмельницького національного університету [1].

Аналіз статистичних показників доводить, що, не зважаючи на окремі складнощі, бібліотеки забезпечують освітній процес університетів, здійснюють вагому роботу з популяризації наукового доробку викладачів, створення та об'єднання електронних ресурсів бібліотек області [2].

Зокрема, відзначено наявність у фондах бібліотек вишів КПНУ ім. І. Огієнка, ХГПА, ПДАТУ рідкісних та цінних видань, організацію розкриття наявних ресурсів через віртуальні виставки, соціальні мережі, електронні каталоги, електронні бібліотеки, інституційні репозитарії, веб-сайти тощо. Відзначається, що саме використання електронних ресурсів є вагомою складовою (понад 60 %) загального показника відвідувань та видачі документів по бібліотеках об'єднання.

У доповіді зазначається, що такі об'єктивні процеси, як зменшення кількості студентів, розвиток електронного середовища призвели до значного скорочення штатів бібліотек університетів, наводиться приклад НБ ХНУ, де з 85 шт. одиниць у 2006 р. наразі залишилося 35. Але більше уваги приділяється питанням соціального захисту бібліотечних працівників закладів вищої освіти області. Звертається увага на такі проблеми як: переведення бібліотечних працівників на контракт, невиплата оздоровчих, максимальне зменшення надбавок за особливі умови праці тощо.

Відзначається, що серед сучасних завдань університетських книгозбірень поряд з інформаційним забезпеченням освітнього процесу, просвітницькою діяльністю на перше місце виходить наукова робота, яка здійснюється за такими напрямками:

- надання доступу до всесвітніх наукових платформ, зокрема «Scopus» (КПНУ ім. І. Огієнка), «Web of Science» (ХНУ) науковцям області та розвиток наукового ресурсного потенціалу бібліотек;

- допомога студентам і викладачам у написанні та публікації наукових статей, навчання користувачів основам інформаційної культури та консультування щодо використання БД книгозбірень;

- аналітичне опрацювання наукових публікацій та їх просування у світове наукове середовище шляхом ведення повнотекстових, бібліографічних та біобібліографічних БД (інституційні репозитарії, праці науковців, вчені Хмельниччини та ін.);

- бібліометричні дослідження публікаційної активності науковців університету;

- краєзнавчі та індивідуальні дослідження;

- соціологічні дослідження думки користувачів.

Важливим напрямком роботи кожної бібліотеки, у т.ч.

бібліотек ЗВО є краєзнавча діяльність. Бібліотеки об'єднання створюють бібліографічні покажчики праць викладачів, краєзнавчі каталоги, вже 8 років для читачів доступний Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області [3].

З метою подальшого розвитку краєзнавчої діяльності бібліотек пропонується:

- в БД «Науковці Хмельниччини», яка сьогодні містить інформацію про понад 100 осіб докторів наук та професорів, розпочати збір матеріалів для рубрики «Кандидати наук»;

- започаткувати створення краєзнавчої БД «Бібліотекар Хмельниччини». Для

початку цієї роботи розробити та обговорити методику написання матеріалів, визначити відповідальних за їх збір і розміщення в БД;

- зібрати матеріали з історії бібліотек області, систематизувати їх та опублікувати.

Список використаних джерел :

1. **Обласне методичне об'єднання** [Електронний ресурс]. - Електрон. дані. - Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/struktura.php. - Назва з екрана.
2. **Основні статистичні показники діяльності бібліотек ВЗО Хмельницького методичного об'єднання** [Електронний ресурс], - Електрон. дані. — Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/statystyka.htm. - Назва з екрана.
3. **Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області** [Електронний ресурс]. - Електрон. дані. - Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/p.hp_zk/page_lib.php. - Назва з екрана.